

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 26 ноември 2020 година, врз основа на примена жалба од Саше Ивановски, ја донесе следната:

ОДЛУКА

ЖАЛБАТА СЕ ОТФРЛА КАКО НЕОСНОВАНА

Во изданието на емисијата „Код“, насловено „Гранати складирани до населени места, пиротехничари и анкетен лист на Тунески“, емитувано на телевизија „Телма“, не се прекршени етичките и професионални стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 13 ноември 2020 година, Саше Ивановски поднесе жалба за изданието на емисијата „Код“, насловено „Гранати складирани до населени места, пиротехничари и анкетен лист на Тунески“, емитувано на 8 ноември 2020 година, на телевизија Телма (www.telma.com.mk).

Во жалбата се наведува дека емисијата содржи неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето, мешање на факти и мислење, вест и коментар и нарушување на принципот на презумпција на невиност и заштита на сведоци, односно дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1, 8 и 13.

Подносителот на жалбата, Ивановски смета дека во емисијата „Код“ бил извршен медиумски линч врз членот на Регулаторната комисија за енергетика, Атанаско Тунески, со објавените информации дека тој, како професор на УКИМ, поседувал три стана во Скопје, како и дека имал судир на интереси, поради тоа што имал акции во компанијата Макпетрол. Жалителот прашува дали Макпетрол бил во спрега со ТВ Телма, со цел, како што наведува, да ја рекетира и заплашува Комисијата и нејзините членови за да се гласало во корист на Макпетрол, а во спротивност на јавните и интересите на државата.

„Која е пораката до акционерите на Макпетрол, ако не ги продадете акциите за да ги лапнат менаџерите на Макпетрол, ќе ве линчуваме на Телма?! Просто е неверојатно кога компанија злоупотребува медиум и тоа национална телевизија за да се пресметува и медиумски да прави линч на членови на Комисија која го регулира пазарот на кој таа компанија делува и малтене е монопол?!?! Со тези дека имало премногу пари на сметка на лицето кое се анализира, како они процениле колку пари треба да има некој на сметка на 60 години, а цел живот е професор и плус директор на компаниа како МЕПСО и притоа инвестирал во акции на берза и работел други проекти?!“, пишува Ивановски во поднесената жалба.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во телевизија Телма и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **НЕОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека нема прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

Комисијата во оспорената емисија не најде елементи за неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето, мешање на факти и мислење, вест и коментар и нарушување на принципот на презумпција на невиност и заштита на сведоци, ниту дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1, 8 и 13, на кои упатува жалителот.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 26 ноември 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина. Најпрво, заклучија дека не можат и немаат право да ги утврдуваат фактите наведени во неа. Надлежност на Комисијата е единствено да ги утврдува етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

Комисијата заклучи дека оспорениот прилог на емисијата „Код“ произлегува од јавниот интерес, зашто работата на носителите на јавни функции, во случајов, на членот на Регулаторната комисија за енергетика, Атанаско Тунески, не смее да биде изземена од прашања за кои јавноста треба да биде информирана. Во таа насока, и евентуалниот судир на интереси, што е предмет на истражувањето на „Код“, е легитимна новинарска цел.

Се работи за професионална и издржана новинарска сторија. Изборот на факти обезбедува објективна информација и согледување на неколку значајни аспекти на темата за која се говори. Авторот пренесува детали за анкетниот лист на членот на Регулаторната комисија, толкува законски одредби, наведува документи и поставува оправдани дилеми за евентуално прекршување на законите и за потенцијален судир на интереси кај службеното лице, од аспект на неговиот ангажман и како член на Регулаторната комисија и како акционер во енергетска компанија.

Новинарскиот производ е повеќестран. Авторот користи повеќе извори на информации, пренесува партиски реакции, став на претседателот на Регулаторната комисија, Марко Бислимовски, на претседателката на Антикорупциската Комисија, Билјана Инановска, а го испочитувал и основното новинарско правило да обезбеди мислење и од самиот Атанаско Тунески, кој е предмет на новинарска опсервација.

„Што е чудно професор на УКИМ да има толкав имот. Тука се и имотот на моите родители и имотот на родителите на мојата сопруга. Што е тоа чудно, чудно е што имам малку имот, а не што имам толкав имот. Ме разбирате ли вие? Мислите дека се украдени пари од некој? Јас до денар можам да објаснам од кој се, има проекти, има сè и сешто. Од становите сè е наследено, освен еден што сум го купил јас“, вели Атанаско Тунески за „Код“.

„Она што ние треба да го направиме и ќе го направиме е да потврдиме дали навистина споменатото лице има акции во Макпетрол. Тоа ќе го потврдиме со прибавување податоци и информации од Централен депозитар. Ако го потврдиме тоа, тогаш ќе побараме Собранието на Република Северна Македонија да го разреши од функцијата член на Регулаторна комисија“, вели претседателката на Антикоруписката комисија, Билјана Ивановска за „Код“.

Според горенаведеното, Комисијата најде дека оспорениот прилог е етички и професионален и дека не отстапува од начелата во Кодексот на новинари.

Во однос на наводите на жалителот дека компанијата Макпетрол ја искористила и злоупотребила телевизија „Телма“ за пресметка со членови на Регулаторната комисија, кај Комисијата надвладае фактот дека информацијата е од јавен интерес, а новинарскиот производ професионално обработен. Комисијата смета дека приодот во обработката на темата, мора да биде воден единствено од јавниот интерес, а медиумот, во никој случај, не смее да стане „алатка“ за остварување на нечии интереси и цели.

Во оваа насока, Комисијата потсетува дека нема надлежност да се меша ниту во уредувачката политика, ниту во прашања поврзани со сопственичката структура на медиумите. Надлежност на Комисијата е единствено да утврдува прекршување на Кодексот на новинарите.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува телевизија „Телма“ (www.telma.com.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

